

Kirkolliskokous Suomen evankelisluterilaisen kirkon ylin päättävä elin

Lahti- Salpauselkä rotary-klubi

Pekka Kotiaho 4.1.2024

Kirkolliskokous on kirkon ylin toimielin

- Se käsittelee kirkon oppia ja työtä sekä kirkon lainsäädäntöä, hallintoa ja taloutta.
- **Hiippakuntavaltuusto** tukee ja edistää kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnassa ja sen seurakunnissa.
- Hiippakuntavaltuustolla on muun muassa oikeus tehdä esityksiä kirkolliskokoukselle.

Kokoontumisesta ja käytännöistä

- Vaalikaudet neljä vuotta: 2020 -2023 ja seuraava 2024 – 2027
- Kokoontuu yleensä kahdesti vuodessa
 - Toukokuun ensimmäisellä täydellä viikolla ja
 - Marraskuun ensimmäisellä täydellä viikolla
- Kokoukset pidetään Linnasmäen opistolla Turussa – entinen Turun kristillinen opisto, jossa tilat ja laitteistot kirkolliskokousta varten
- Puhetta johtaa puheenjohtajana arkkipiispa tai edustajista valitut 1. tai 2. varapuheenjohtaja – virkahenkilöt sihteereinä ja notaarina – työkielenä suomi tai ruotsi – notaari kääntää puheenvuorot heti toiselle kielelle – erittäin taitava nuori juristi
- Työskennellään täysistunnoissa ja niiden välillä asioita valmistelevissa valiokunnissa
- Kokoukset kestävät maanantaista perjantaihin – kuin rippikoulu tai kupla

Kokoontumisesta ja käytännöistä

- Tyypillinen päivän kulku – aamuhartaus klo 9 ja täysistunto lounaaseen – valiokuntatyötä klo 14 saakka – täysistunto – päivällinen – valiokuntatyötä – iltahartaus klo 21
- Valiokunnat ovat:
 - Talousvaliokunta
 - Lakivaliokunta
 - Perustevaliokunta
 - Käsikirjavaliookunta
 - Tulevaisuusvaliokunta
 - Hallintovaliokunta
 - Kansliavaliookunta
 - Yleisvaliokunta
 - Toimitusvaliokunta
 - Valitsijat

Kirkolliskokous 6.–10.11.2023

Alustava työsuunnitelma versio 1.11.2023

	PÄIVÄMÄÄRÄ	PÄIVÄMÄÄRÄ	PÄIVÄMÄÄRÄ	PÄIVÄMÄÄRÄ	PÄIVÄMÄÄRÄ
AIKA	MA 6.11.	TI 7.11.	KE 8.11.	TO 9.11.	PE 10.11.
klo 8.30–9.00		puheenjohtajien neuvosto	puheenjohtajien neuvosto	puheenjohtajien neuvosto	klo 7.50 bussi kirkkoon
klo 9.00–9.30	valiokunnat kokoontuvat	aamuhartaus, jonka jälkeen	aamuhartaus, jonka jälkeen		klo 8.30 messu tuomiokirkossa
klo 9.30–10.00	tarpeen mukaan	täysistunto	täysistunto	puheenjohtajien neuvosto	siirtyminen opistolle
klo 10.00–10.30				aamuhartaus, jonka jälkeen	10:30 PJN
klo 10.30–11.00				täysistunto	11:00 täysistunto
klo 11.00–11.30					
Lounastauko	Tauko	Tauko	Tauko	Tauko	Tauko
klo 12.30–13.00		valiokunnat	valiokunnat	valiokunnat	täysistunto tarvittaessa
klo 13.00–14.00	avajaismessu 13.00				
Kahvitauko	Maarian kirkossa	OKM:n kahvittelaisuus 14.00	Tauko	täysistunto	
15.00–16.00	avajaisistunto 15.00	valiokunnat	täysistunto		
16.00–17.00	täysistunto 15.40		ilmoitukset ja kyselytunti	Tauko	
Päivällistauko	puheenjohtajien neuvosto	Tauko	Tauko	iltatilaisuus	
18.00–19.00			valiokunnat	kutsuille	
19.00–20.00	valiokunnat	valiokunnat		klo 17.30 alkaen	
20.00–21.00			täysistunto 19.30 tarvittaessa		
klo 21.00	iltahartaus	iltahartaus	iltahartaus		

Päätöksenteosta

- Kirkolliskokoukselle tekevät esityksiä sen valiokunnat, kirkkohallitus tai hiippakuntavaltuustot, joilla on oikeus tehdä esityksiä ja aloitteita.
- Kirkolliskokouksen päätökset valmistellaan valiokunnissa mietintöjen kautta
- Jokainen edustaja kuuluu johonkin valiokuntaan.
- Kirkolliskokoukselle tehdystä esityksestä tai aloitteesta käydään täysistunnossa lähetekeskustelu, jonka jälkeen päätetään, mihin valiokuntaan asia lähetetään valmisteltavaksi.
- Ehdotuksen valiokuntaan lähettämisestä tekee puheenjohtajien neuvoston.
- Valiokunta käsittelee asian kolmessa käsittelyssä ja laatii siitä päätösehdotuksen sisältävän mietinnön. Kirkolliskokous päättää asian valiokunnan mietinnön pohjalta. Kolmannella käsittelykerralla vaaditaan määräenemmistö 75% asian hyväksymiseksi .
- Valitsijoiden tehtävät liittyvät toimielinten ja keskushallinnon henkilövalintoihin.

Työskentelyn välineet

- Kokous dokumentoidaan ja dokumentteja hallitaan Kirkkohallituksen Domus – kirkolliskokousportaalissa, johon edustajilla on tunnukset
- Puheenvuorot pyydetään salin kokouksen- ja äänenhallintalaitteilla – ne dokumentoidaan ja jokainen edustaja tarkistaa puheensa
 - Puheenvuoro paikalta 2 minuutti
 - Puheenvuoro edestä 5 minuuttia
 - Erikoispyynnöstä valiokuntien pj:t ja esittelijät saavat pidempiä puheenvuoroja – notaari ja järjestelmä ohjaavat puheenvuorojen pituutta
- Äänestykset kokouslaitteiston kautta
- Valiokunnilla ammattisihteerit, joiden rooli on erittäin tärkeä, jotta valiokuntien mietinnöt saadaan ajoissa täysistuntoihin käsittelyn pohjaksi

Kirkolliskokoukseen kuuluu 109 edustajaa

- hiippakuntien piispat
- kenttäpiispa
- 96 hiippakunnista nelivuotiskaudeksi valittua edustajaa, joista 32 pappia ja 64 maallikkoa
- saamelaiskäräjien nelivuotiskaudeksi valitsema edustaja
- valtioneuvoston kullekin istuntokaudelle määräämä edustaja

Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus on kirkkohallituksen kansliapäälliköllä, viidellä kirkkohallituksen kirkkoneuvoksella sekä kahdella lainoppineella asiantuntijalla.

Lainoppineet asiantuntijat

- OTT Timo Esko
- professori, OTT Juha Raitio

Seuraavat kirkolliskokousvaalit käydään 13.2.2024.

Kirkkohallituksen kansliapäällikkö ja kirkkoneuvokset

- Huokuna, Pekka, kansliapäällikkö
- Pihlaja, Pirjo, hallinto-osaston johtaja
- Kääriäinen, Kimmo, ulkoasiain osaston johtaja
- Piepponen, Anna Kaarina, työmarkkinalaitoksen johtaja
- Määttä, Petri, toiminnallisen osaston johtaja
- Tuohimäki, Juha, talousosaston johtaja ja kirkon eläkerahaston johtaja

- Esimerkki 1: Näytä Domuksesta työskentelyn kulkua
- Esimerkki 2: Kirkkohallituksen esitys sellaisen parin vihkimisen mahdollistamiseksi, josta parista toinen ei kuulu kirkkoon – valiokunta ping-pong ja sitten määräenemmistö – raukesi
- Esimerkki 3: Kirkon keskusrahaston budjetin käsittely – 43 M€/a, laskeva jäsenmäärä – Avustus Kiihtelysvaaran kirkon rakentamiseen 500 000 € => talousvaliokunta 333 000 € => suuri Sali 500 000 €, mutta ei puhuttu jäsenmäärän kääntämisestä kasvuun, ei puhuttu kustannusten rajaamisesta – menimme vanhaan kunnalliseen koiraverohalpaan 😊

Kokousedustajien valinnasta

Kirkolliskokoukseen valitaan hiippakunnista 96 edustajaa, joista 32 on pappeja ja 64 maallikoita.

Kirkolliskokouksen edustajapaikkojen jakautuminen hiippakuntien kesken perustuu hiippakuntien seurakuntien jäsenmääriin.

Hiippakuntavaltuustoon valitaan 14 maallikkojäsentä ja seitsemän pappisjäsentä.

Äänioikeus vaaleissa on seurakuntien luottamushenkilöillä ja hiippakuntien papeilla. Suuremmissa seurakunnissa ”tehokkaampia” ääniä kuin pienissä – erittäin vaikeasti laskettavuus vaikeuttaa tulos-suunnittelua

Maallikkojäsenten ja -edustajien vaaleissa ovat äänioikeutettuja kirkkovaltuuston tai seurakuntayhtymässä seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston maallikkojäsenet.

Uuden kirkolliskokouksen ja hiippakuntavaltuuston toimikausi on neljä vuotta, 1.5.2024–30.4.2028.

Vaalikelpoisuus

- Vaalikelpoinen maallikkojäseneksi ja -edustajaksi on hiippakuntaan kuuluvan seurakunnan kristillisestä vakaumuksestaan tunnettu 18 vuotta täyttänyt konfirmoitu maallikkojäsen, joka ei ole vajaavaltainen.
- Vaalikelpoisuusiän on täytyttävä vaalipäivänä (KL 9:2). Myös seurakunnan palveluksessa olevat – pappeja lukuun ottamatta – voivat olla ehdokkaina maallikoiden vaalissa.

Turku 12: Pappisedustajia 4, Maallikkoedustajia 8

Tampere 12: Pappisedustajia 4, Maallikkoedustajia 8

Oulu 13: Pappisedustajia 4, Maallikkoedustajia 9

Mikkeli 11: Pappisedustajia 4, Maallikkoedustajia 7

Porvoo 5: Pappisedustajia 2, Maallikkoedustajia 3

Ahvenanmaa 1: Maallikkoedustaja 1

Kuopio 9: Pappisedustajia 3, Maallikkoedustajia 6

Lapua 11: Pappisedustajia 4, Maallikkoedustajia 7

Helsinki 12: Pappisedustajia 4, Maallikkoedustajia 8

Espoo 10: Pappisedustajia 3, Maallikkoedustajia 7

Yhteensä 96: Pappisedustajia 32, Maallikkoedustajia 64

Kirkolliskokousvaalin äänien määräytyminen

- Todellisten äänimäärien sijaan hiippakuntien sivuilla on esillä maallikoiden painotetut äänet, jotka saadaan kertomalla äänet seurakuntakohtaisella painokertoimella.
- Menettelyllä halutaan varmistaa, että vaalitulokset on suhteutettu seurakunnan kokoon niin, että isompien seurakuntien edustajilla on suurempi painoarvo.
- Painokerroin lasketaan seuraavasti: Jokainen seurakunta saa lähtökohtaisesti neljä ääntä. Lisäksi seurakuntalaisten määrä huomioidaan siten, että jokaista täyttä tuhatta kohti tulee yksi ääni. Näin saatu koko potti jaetaan äänioikeutettujen kesken, ja tästä muodostuu kolmen desimaalin tarkkuudella painokerroin.
- Kun äänet saapuvat seurakunnista sinetöityinä vaalilautakuntaan, ensin lasketaan seurakuntakohtaisesti lippujen kappalemäärä ja sitten se kerrotaan painoarvolla. Tämän jälkeen on nähtävissä kuinka paljon painotettuja ääniä yksittäinen maallikkoedustaja on saanut.
- Menettelyn vuoksi kirkolliskokoukseen mielivän ehdokkaan kannattaa varmistaa itselleen ääniä suurten seurakuntien luottamushenkilöiltä. Isomman painoarvon vuoksi läpimenoon tarvitaan vähemmän ääniä.
- Esimerkiksi Helsingin Malmilla painokerroin on seurakunnan koon vuoksi ääntä kohden yli kaksi.

Valitsijayhdistykset Mikkelin hiippakunnassa 2024

Papit

- Kirkon rakentajat – 12 henkilöä
- Avoin kirkko – Mikkelin hiippakunnan papit - 12 henkilöä

Maallikot

- Tulkaa kaikki – Mikkelin hiippakunta , 21 henkilöä
- Yhteistyön kirkko – 5 henkilöä
- Rakennamme yhteistä kirkkoa – 10 henkilöä
- Mikkelin hiippakunnan yhdistynyt seurakuntaväki – 18 henkeä

KOTIAHO – klassisen vapaasti tulevaan

Äänestä kirkolliskokousvaalissa 2024